

Data: 24.06.2020

Nr.192

PARLAMENTUL RM
MD-2004, m. Chișinău, Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

Dlui Alexandru JIZDAN
Președintele Comisiei Parlamentare "Comisia securitate națională, apărare și ordine publică"

La data de 19.12.2019 dl Vasile BOLEA, deputat în Parlament, în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova a înaintat cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133/2011.

Prin urmare, Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiilor Informaționale și ale Comunicațiilor (ATIC) a studiat amănunțit proiectul menționat și Vă comunică următoarele:

La finele anului 2018, de către Parlamentul Republicii Moldova au fost votate în prima lectură 2 proiecte de lege: Legea privind protecția datelor cu caracter personal și Legea privind Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, acte normative care au sarcina să transpună: Regulamentul privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și Directiva nr. 680/2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului. Aceste proiecte de lege au fost elaborate de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, fiind avizate în ultimii 2 ani în cadrul proiectului Twinning, de către numeroși experți din cadrul Uniunii Europene. Așadar, nu este clară atât intenția subiectului cu drept de inițiativă legislativă, cât și a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, de a veni cu alte reglementări decât cele votate în primă lectură.

De menționat că proiectele enunțate supra, vin cu un complex de norme de drept material și de drept procedural, care reglementează activitatea de desfășurare a investigațiilor de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, cât și instituie anumite garanții pentru persoanele (operatorii de date cu caracter personal/persoanele împuternicite de către operator), chiar dacă acestea nu sunt suficiente, dar cel puțin persistă în textul legii, spre deosebire de propunerile stabilite în proiectul de lege nr. 320/2019.

Astfel, **contrar prevederilor art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, care stabilește despre inițierea elaborării unui proiect de lege și art. 8 din Legea nr. 238/2008 privind transparența în procesul decizional**, subiectul care a intenționează elaborarea unui proiect de lege, este obligat să publice anunțul privind inițiativa de elaborare a actului normativ și publicarea studiului de cercetare. Așadar, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (prin intermediul paginii web oficiale www.datepersoanle.md) și/sau Vasile BOLEA (pe pagina oficială

a Parlamentului Republicii Moldova), nu au anunțat asupra intenției de a elabora acest proiect de lege, fapt ce a dus la încălcarea principiului transparenței.

De asemenea, contrar art. 11 alin. (2²) din art. 8 din Legea nr. 238/2008 privind transparența în procesul decizional, potrivit căruia, anunțul privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie.

Contrar prevederilor art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr.100/2017 privind actele normative, care stabilește că la elaborarea unui act normativ, autorul va respecta principiul: oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice, acest proiect de lege se constată a fi inoportun din motiv că vine să aducă modificări unei legi care în scurt timp urmează a fi abrogată odată cu intrarea în vigoare a celor 2 proiecte de lege (nr. 421, 422 din 2018), care au același obiect de reglementare.

Astfel, principiul coerenței nu s-a respectat la elaborarea și înregistrarea acestui proiect de lege, or, nu s-a anunțat asupra intenției de elaborare, nu s-a expus spre consultări publice până la înregistrare în Parlament, nu a fost creat grup de lucru din experți și reprezentanți ai societății civile, a businessului și a persoanelor cointerestate.

La fel, contrar prevederilor art. 34 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, proiectul de lege a fost înaintat în Parlament fără a se efectua impactul de reglementare asupra activității de întreprinzător, or, obiectul de reglementare pe care și-l propune proiectul este extinderea procedurii administrative de la 30 de zile la 12 luni – aspect care în mod direct vizează activitatea economică a operatorilor de date cu caracter personal.

Prin urmare, la art. 27 alin. (1) din proiect, la final, se propune completarea cu textul: „**cu realizarea în prealabil**, după caz, a drepturilor prevăzute de art. 12, 13, 14, 16 și 17 din prezenta lege.”

Drept justificare a necesității acestor modificări, în nota informativă, CNPDCP indică faptul că GDPR- ul la art. 15 (1) ar prevedea o astfel de obligație, însă, în practică, acest argument este cel puțin denaturat, or, norma vizată la art. 15 se referă la drepturile subiectului de date și nicidecum la procedura de depunere a plângerilor către Autoritatea de supraveghere.

Mai mult decât atât, conform art. 77 alin. (1) din GDPR, orice persoană fizică are dreptul de a depune direct o plângere către Autoritatea de supraveghere fără nici un fel de procedură prealabilă de realizare a drepturilor, or, conform art. 57 alin. (2) din GDPR, fiecare autoritate de supraveghere facilitează depunerea plângerilor.

La art. 27 alin. (1) se mai propune ca „în cazul în care subiectul de date a omis realizarea drepturilor sale precum și alte aspecte importante legate de prezentarea probelor relevante, Centru îl va informa, în termen de 30 de zile de la data primirii plângerii despre acest fapt.”. Așadar, considerăm că este un non-sens legislativ, pe motiv că art. 27 alin. (1) din legea vizată, subiectul de date poate depune o plângere la CNPDCP în termen de 30 de zile din momentul depistării încălcării, astfel, în cazul în care subiectul de date se adresează către CNPDCP dar nu-și realizează drepturile în raport cu operatorul, acestea este informat de CNPDCP într-un termen de 30 de zile – aspect care decade persoana vizată de orice posibilitate legală de a mai sesiza CNPDCP, pe motivul expirării termenului legal.

Suplimentar, constatăm că autoritatea va putea refuza în examinarea plângerii nu doar atunci când nu și-a realizat drepturile dar și din „alte motive importante legate de prezentarea probelor” – fapt care duce la posibilitatea refuzării în examinarea plângerii pe motiv că subiectul nu a acumulat și/sau nu a prezentat suficiente probe.

La capitolul completării art. 27 cu alin. (2¹), cu textul „*Examinarea și soluționarea plângerii se efectuează în corespundere cu prezenta lege, în termen rezonabil în funcție de gravitatea și complexitatea presupusei încălcări, a volumului de informații ce urmează a fi obținut și analizat, precum și de alte criterii care ar determina obiectiv durata de efectuare a acesteia, însă care nu poate depăși 12 luni.*”

putem menționa următoarele.

Conform art. 22 din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, în cazul controlului inopinat, verificările se fac în decurs de 5 zile, iar în cazurile justificate poate fi prelungit cu încă 5 zile.

Conform art. 440 alin. (3) din Codul contravențional, **în cel mult 15 zile** de la data sesizării, agentul constator este obligat să verifice sesizarea și să întreprindă măsurile prevăzute de Codul Contravențional. Astfel, în conformitate cu art. 423⁴, CNPDCP având calitatea de agent constator, în termen de 15 zile din momentul sesizării urmează să examineze sesizarea și să constate încălcarea prevederilor art. 74¹ -74³ a Codului Contravențional.

Făcând o analiză a legislației naționale, chiar și Codului Administrativ al RM prevede termenul general pentru finalizarea procedurii administrative de 30 zile. Mai mult ca atât, art. 60, alin. (5) din Codul Administrativ stabilește că în cazuri excepționale, sau deosebite care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, termenul de 30 de zile ar putea fi prelungit până la 90 de zile, proiectul însă propune extinderea de la 30 de zile la 365 de zile.

Articolul 78 alin. 2 din GDPR prevede că o asemenea contestare poate avea loc dacă autoritatea nu tratează o plângere sau nu informează subiectul de date în termen de 3 luni cu privire la progresele sau la soluționarea plângerii.

În baza celor menționate mai sus, propunem de stabilit un termen general pentru finalizarea procedurii administrative de către CNPDCP de 3 luni, cu dreptul de a prelungi acest termen, prin Decizie motivată a CNPDCP, pe perioade succesive de pana la 3 luni. Totodată, termenul maxim de examinare a plângerii nu va depăși 9 luni. Decizia respectivă va fi comunicată subiectului de date și operatorului sau, după caz, persoanei împuternicite în termen de 3 zile lucrătoare. Însăși autorul proiectului menționează în notă informativă (pag. 6) că subiectul de date trebuie să fie informat la fiecare 3 luni nu doar despre cursul examinării cererii, dar și despre motivele obiective ce determină prelungirea cererii. Astfel, CNPDCP va fi pus în situația să soluționeze plângerea în termenul general de 3 luni sau să motiveze prelungirea termenului, ceea ce va asigura o mai bună protecție a subiectului de date împotriva tergiversării soluționării plângerii.

De asemenea, considerăm oportun de a adăuga recitalul reglementărilor din recitalul 141 din GDPR: ”În vederea facilitării depunerii plângerilor, Centrul pune la dispoziție un formular de depunere a plângerii, care poate fi completat inclusiv în format electronic, fără a exclude alte mijloace de comunicare.”

La art. 27 alin. (3) se propune excluderea cuvântului poate din fraza „În urma examinării plângerii, **Centrul poate emite o decizie motivată**”, deoarece caracterul imperativ va depinde de dorința CNPDCP. La fel, recomandăm folosirea textului din art. 58 alin. 2 lit. c), d), f), g) și j) din GDPR, adaptat la dispozițiile Legii nr. 133/2011: respectarea cererilor subiecților de date cu caracter personal de a-si exercita drepturile prevăzute de prezenta lege; asigurarea conformității operațiunilor de prelucrare cu dispozițiile prezentei legi, specificând, după caz, modalitatea și termenul limita pentru aceasta; limitarea, temporara sau definitiva, inclusiv o interdicție a prelucrării; rectificarea, actualizarea, blocarea sau ștergerea datelor cu caracter personal a căror prelucrare contravine prezentei legi, în temeiul art. 24, precum și notificarea acestor acțiuni destinatarilor căror le-au fost divulgate datele cu caracter personal, în conformitate cu art. 24 alin. (2); suspendarea fluxurilor de date către un destinatar dintr-o țară terță sau către o organizație internațională.

P.S. Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiilor Informaționale și ale Comunicațiilor susține Raportul de expertiză anticorupție nr.062-131 din 11.01.2020 asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133/2011 și Avizul nr. 8 din 15.01.2020 a Direcției generale juridice.

Directorul executiv
Marina Bzovîi

Persoane de contact:

Marina Bzovii, email: mbzovii@ict.md, +37379922706